

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola Brandýs n. L. – Stará Boleslav

25 001 Brandýs n. L. – Stará Boleslav, Školní 291

Identifikátor školy: 600 022 048

Termín konání inspekce: 24. – 26. září 2003

Čj.:	c2-1097/03-5144
Signatura:	oc5nx503

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v pomocné škole a ve zvláštní škole v předmětech český jazyk, matematika a pracovní vyučování vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v pomocné škole a ve zvláštní škole v předmětech český jazyk, matematika a pracovní vyučování vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v pomocné škole a ve zvláštní škole v předmětech český jazyk, matematika a pracovní vyučování vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola Brandýs nad Labem – Stará Boleslav je příspěvkovou organizací, která sdružuje zvláštní školu, třídy pomocné školy, mateřskou školu při zdravotnickém zařízení, školní družinu a speciální pedagogické centrum. Ve školním roce 2003/2004 je v pěti třídách zvláštní školy zapsáno 49 žáků 1. až 9. ročníku, ve dvou třídách pomocné školy je zapsáno 13 žáků všech stupňů. Školní družina, mateřská škola při zdravotnickém zařízení a speciální pedagogické centrum nebyly předmětem inspekční činnosti.

Poslední inspekce ve škole byla provedena v roce 1998. Ředitelka školy svou funkci vykonává od roku 1996.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ředitelka školy splňuje. Účastní se mnoha kurzů zaměřených na školský management, obsluhu PC, výtvarné a rukodělné činnosti.

Zástupkyně ředitelky splňuje předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve speciální škole. Ve funkci je od roku 1996.

Výchovná poradkyně (dále jen VP) splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, které jsou stanoveny pro učitele speciální školy a pro výkon funkce VP. Ve funkci je od roku 1996.

Ve škole působí včetně VP a ředitelky celkem 11 učitelů. *Personální zabezpečení výuky předmětů, kterých se týkala inspekční činnost (český jazyk, matematika, pracovní vyučování a výuka v pomocné škole), je příznivé.* Pouze český jazyk, matematiku a pracovní vyučování ve třídě druhého, třetího a čtvrtého ročníku, matematiku v sedmém ročníku a pracovní vyučování chlapců vyššího stupně zvláštní školy vyučují dva pedagogové bez pedagogické a odborné způsobilosti (jeden má vysokoškolské vzdělání technického směru, druhá vyučující se středoškolským vzděláním má dlouholetou pedagogickou praxi). Ostatní výuka probíhá pod vedením plně kvalifikovaných učitelek.

Organizace činnosti a provozu školy vůči zaměstnancům je vymezena v *Organizačním řádu*. V něm je funkčně upravena organizační struktura, delegovány potřebné pravomoci a stanoven obsah činností úseků vzdělávání a výchovy, finančně-ekonomického a provozního. Každý pracovník má jasně zpracovanou pracovní náplň.

Zástupkyni ředitelky byly přiděleny povinnosti a pravomoci na úseku vzdělávání a výchovy, řídí přímo všechny pedagogické pracovníky školy a je statutární zástupkyní. Výchovná poradkyně a protidrogová koordinátorka garantují bezproblémový chod přidělené problematiky.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada. Metodické sdružení či předmětové komise ve škole nepracují.

Zápisy z pedagogických rad a provozních porad svědčí o značné aktivitě jednotlivců i skupin, o spoluúčasti na rozhodování ve věcech odborných a metodických a o vzájemné spolupráci. Atmosféra školy je příjemná, vztahy kolegiální. Vedení školy vytvořilo funkční vnitřní i vnější informační systém, který dotváří systém účinného vedení pedagogických pracovníků. Náležitá péče je věnována nekvalifikovaným učitelům.

Výstupy z kontrolní činnosti svědčí o dostatečné pozornosti, která je jim ze strany vedení školy věnována. Jsou z nich vyvozovány kvalifikované závěry, jež jsou projednávány s jednotlivými vyučujícími a zobecňovány pro všechny. Ne vždy však dochází k následným kontrolám a systematickému sledování účinnosti přijatých opatření. Nedostatky byly zjištěny v záznamech povinné pedagogické dokumentace, většina z nich byla během inspekční činnosti odstraněna. Rozvrh hodin žáků prvního ročníku nerespektoval povolený počet hodin v jednom celku. Dále bylo zjištěno, že skupina žáků ve třídě je jednu vyučovací hodinu týdně pouze dvojčlenná, což je v rozporu s platnou právní normou. Z přehledů navštívených akcí i z plánů dalšího vzdělávání vyplývá, že škola plánovitě a zodpovědně přistupuje k dalšímu vzdělávání.

Hodnocení učitelů vychází z obecně známých pravidel. Využíváno je ocenění morální i finanční. Vedení školy má vypracována kritéria pro přidělování osobního příplatku i pro vyplácení mimořádných odměn.

Personální podmínky školy, s přihlédnutím k systémovým a organizačním podmínkám, jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola pro svou činnost využívá na základě nájemní smlouvy budovu, která je v majetku Města Stará Boleslav. K dispozici je celkem sedm učeben s velmi dobrou estetickou úrovní a tři odborné učebny. Všechny třídy s výjimkou jedné jsou vybaveny novým žákovským nábytkem. Ne ve všech třídách je prostor pro aktivní a pasivní relaxaci žáků. V přízemí budovy je umístěna jedna ze dvou pomocných tříd, kde jsou vytvořeny vhodné podmínky pro dva tělesně postižené žáky. Potřebné speciální pomůcky pro rozvoj alternativní komunikace (piktogramy) škola vlastní. Pro výuku složek pracovního vyučování dílenské práce a práce v domácnosti slouží solidně vybavená školní dílna a cvičná kuchyňka. Pěstitelské práce jsou realizovány na pronajatém pozemku. Nevýhodou je, že ho pronajímatel v zimních měsících poskytuje jako zimoviště cirkusu a škole je tak předáván k užívání vždy značně zdevastovaný. K osvojení praktických dovedností při práci s počítačem využívají žáci počítačovou učebnu vybavenou v rámci projektu INDOŠ devíti PC. Počítačová technika je využívána i pro potřeby výuky ostatních předmětů. V dalším počítači je ředitelkou vedena agenda školy, jeden slouží pro zpracování mezd. Vybavení audiovizuální technikou a dalšími pomůckami umístěnými v kabinetech má velmi dobrou úroveň. V každé třídě je umístěn televizor s videorekordérem. Ve škole je též velmi dobře zásobena videotéka a žákovská i odborná knihovna s řadou současných titulů. Žákům jsou bezplatně poskytovány učebnice, kterých má škola dostatek.

Obnova materiálního vybavení je realizována s ohledem na finanční možnosti školy. V loňském roce byly zakoupeny učební pomůcky v celkové hodnotě cca 29 900 Kč, za učebnice zaplatila škola 8 325 Kč.

Učitelé během výuky dostupné komerční učební pomůcky i pomůcky vyráběné svépomocí většinou využívali.

Účelnost a efektivnost využívání materiálních zdrojů je předmětem hospitační činnosti ředitelky, z dostupných písemných materiálů je analýza výsledků a účinnost prováděné kontroly zřejmá.

V letošním školním roce nebylo materiálně-technické zázemí školy širší veřejnosti využíváno. Ve školním roce 2002/2003 byly poskytovány prostory jedné učebny pro cvičení žen.

Úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje a podporuje efektivní vzdělávání a výchovu a realizaci přijatých vzdělávacích programů bez omezení. Celkové hodnocení - velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve škole jsou realizovány schválené *Vzdělávací program zvláštní školy* (čj. 22 980/97-22), a *Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy* (čj. 24 035/97-22).

Výchovně-vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s údaji v aktuálním rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v souladu s platnými učebními dokumenty zvolených vzdělávacích programů. Učební plány byly v souladu s rozvrhem hodin a úvazky jednotlivých učitelů. Úprava učebního plánu zvláštní školy respektuje podmínky školy, potřeby a zájmy žáků (zájem o výpočetní techniku, zabezpečení pracovního vyučování učitelů specializujícími se na složky předmětu), celkové úpravy nepřekročily povolené ukazatele. Učební plán není doplňován zájmovou činností dětí organizovanou školou (kroužky, víkendové akce, poznávací pobyty, letní tábory, školy v přírodě). V souladu s učebními plány pomocné školy byly pro žáky třídy PTA (nižší stupeň) vypracovány velmi dobré individuální plány učiva všech předmětů, které odpovídají specifickým možnostem a potřebám jednotlivých dětí. Jsou parafovány ředitelkou školy, pracovníky speciálně pedagogického centra, třídní učitelkou a rodiči. Ve všech stupních pomocné školy jsou v rozvrhu hodin zastoupeny všechny výchovně-vzdělávací složky v časové dotaci doporučené daným učebním plánem. Jednotlivým předmětům je vyučováno převážně samostatně při zachování běžné délky vyučovací hodiny tj. 45 min. Úprava obsahu učiva v jednotlivých individuálních výchovně-vzdělávacích plánech žáků nižšího stupně vychází z velmi dobré znalosti postižených žáků a je v souladu s platnou legislativou. Pro žáky středního, vyššího a pracovního stupně vypracovala učitelka podrobné tematické plány, obsah jednotlivých předmětů a výchovných složek koresponduje s přijatým vzdělávacím programem.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty realizovaných vzdělávacích programů a individuálními plány učiva jednotlivých žáků.

Kontrolované záznamy v třídních knihách pomocné školy ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004 poskytují kompletní informace o průběhu vzdělávání. Kontrolou katalogových listů a třídních výkazů bylo zjištěno, že je celkový prospěch žáků hodnocen každý rok a ne až po absolvování jednotlivých stupňů.

Třídní knihy tříd zvláštní školy ne zcela průkazně zachycují průběh vzdělávání v loňském i letošním školním roce. Z kontroly záznamů pracovního vyučování loňského školního roku není možno posoudit, zda bylo probráno učivo všech složek předmětu ve zvolené hodinové dotaci (díleňské práce, pěstitelské práce, práce v domácnosti), zda učitelé diferencovali učivo pro žáky různých ročníků a zda je zajištěna kontinuita učiva předmětu v tříletých stupních.

Vedení školy stanovilo povinnost všem učitelům vypracovat tematický plán pro každý předmět. Většina vyučujících zodpovědně tematické plány zpracovala, ale bylo také zjištěno, že pro některé předměty a ročníky v letošním školním roce plány nebyly vypracovány, v ojedinělých případech byly obecné až formální. V pracovním vyučování není pro letošní školní rok zajištěna návaznost jednotlivých složek předmětu v tříletých cyklech, učivo není diferencováno podle ročníků. Plnění osnov kontrolují ředitelka i zástupkyně při hospitacích i dalšími průběžnými a prokazatelně dokladovanými kontrolami, snaží se reagovat na zjištěné nedostatky a sledují (i když ne vždy důsledně) nápravu. I přes uvedené nedostatky ve sledované výuce nebylo zjištěno porušení učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov je i přes uvedené nedostatky účinná.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům upravují zejména rozvrh hodin a školní řád. Rozvrh hodin je v souladu s požadavky na denní hodinové dotace ve všech třídách a ročnících zvláštní i pomocné školy (s výjimkou výše popsaného prvního ročníku zvláštní školy a minimálního počtu žáků ve třídě či skupině při vyučování). Řazení sledovaných předmětů odpovídá psychohygienickým zásadám. Školní řád byl aktualizován, byl schválený a projednaný v pedagogické radě a odpovídá příslušným právním předpisům. Obsahuje práva žáků, je aktualizován podle pokynů a požadavků. Jsou v něm zpracovány např. metodické pokyny k prevenci sociálně-patologických jevů, šikany, užívání mobilních telefonů.

Škola neorganizuje (v rozporu s platnou vyhláškou) zápis do prvního ročníku. Informace o dětech získávají rodiče prostřednictvím žákovských knížek a na třídních schůzkách. Rodiče se kontaktují se školou i osobně. Dobrou vypovídací hodnotu má výroční zpráva o činnosti školy. Obsahuje všechny předepsané údaje. Na veřejnosti se škola prezentuje vystoupeními, výstavami a občasnými příspěvky v místním nebo regionálním tisku.

Výchovné poradenství bylo hodnoceno celkově jako dobré. VP, která má dostatek praxe v oblasti výchovného poradenství se účastní různých akcí k dané problematice. Do její pracovní náplně spadá prevence sociálně-patologických jevů, poradenství v oblasti profesionální orientace žáků, péče o problémové žáky. V těchto oblastech je garantem spolupráce školy s rodičovskou a ostatní veřejností, s odborníky ze speciálních pracovišť. Pro veřejnost má stanoveny konzultační hodiny. K pravidelnému informování žáků i rodičů slouží vývěska u vchodu pro veřejnost.

V oblasti profesionální orientace žáků VP organizuje schůzky s rodiči, žákům devátých ročníků zajišťuje setkání s pedagogy odborných učilišť a exkurze.

VP eviduje návrhy na odborná speciálně pedagogická a psychologická vyšetření, sleduje termíny platnosti odborných posudků (včetně rediagnostických). Poradenství v oblasti prevence patologických jevů zohledňuje aktuální problémy žáků školy. Při zpracování *Plánu prevence* spolupracuje VP s vedením školy, třídními učiteli i s koordinátorkou. Prevenci ve škole nepodporují zájmové činnosti organizované školou (škola je nabízí, žáci vzhledem k dojíždění o ně neprojevují zájem), ani nové formy práce (např. psychologické poradenství ve vztahu k sociální prevenci kriminality).

Evidence činnosti VP ve všech oblastech a dokumentace je vedena standardním způsobem. Důvěrné informace o žácích jsou uloženy tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití. Činnost VP je možno dále pozitivně zlepšovat ve vztahu k potřebám školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je i přes drobné nedostatky funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pomocné škole

Výuka byla sledována v obou třídách celkem ve čtyřech hodinách. Kvalita výuky byla pozitivně ovlivněna skutečností, že obě vyučující splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Plynulou organizací výuky ve třídě PTA, kde jsou umístěni dva žáci s tělesným postižením, pomáhá učitelce zajišťovat asistentka.

Celý průběh byl kladně ovlivňován pečlivou přípravou na výuku u obou učitelek, jejich klidným a jistým vystupováním a znalostí metod práce s postiženými dětmi. Vyučovalo se podle kvalitně zpracovaných individuálních a časových plánů učiva. Jejich systematickým vyhodnocováním je zajištěna kontinuita výuky. Třída PTA svou velikostí a uspořádáním vytváří vhodné podmínky pro individuální práci i skupinovou činnost, která byla efektivně realizována. Stísněné prostorové podmínky druhé učebny PTB nejsou pro potřeby stávajících žáků optimální. Žáci nemají prostor pro pohybovou relaxaci a odpočinek.

Výuka byla organizačně promyšlená, vyznačovala se v převaze individuální prací, názorností a nápaditou motivací. Mezi nejčastěji aplikované metody patřily manipulace, přímá asistence, demonstrace a návody. Podstatnou částí každé vyučovací hodiny bylo pečlivé pozorování dětí při plnění úkolů.

Diferenciace činností byla v souladu s individuálními dispozicemi jednotlivých žáků. Aktivita dětí byla pozitivně ovlivňována prostřednictvím pestrého střídání činností, stanoviště, průběžného a adresného hodnocení. Tempo výuky bylo přiměřené a individualizované. Pokyny byly zadávány pro žáky srozumitelnou formou. Žáci byli motivováni a povzbuzováni pochvalou, oceňován byl každý jejich pokrok, negativní hodnocení nebylo používáno. Je zřejmé, že učitelky s žáky navázaly velmi dobré citové vztahy, což se projevilo v jejich převážně kladné odezvě na všechny podněty a ochotě spolupracovat.

Kvalita sledované výuky je příkladná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce ve zvláštní škole

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve čtyřech vyučovacích hodinách ve všech ročnících. Stanovené cíle výuky byly přiměřené aktuálnímu stavu ve třídě. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata, vzhledem k tomu, že školní rok byl zahájen teprve před krátkou dobou, byla věnována potřebná pozornost konkrétnímu opakování a docvičování učiva předcházejících ročníků. Vyučující respektovali individuální vzdělávací potřeby žáků. Bezprostřední příprava zhlédnutých hodin měla velmi dobrou úroveň po stránce organizační, obsahové i materiální.

S výjimkou výuky českého jazyka ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku byla výuka všech zhlédnutých vyučovacích hodin vedena učitelkami, které splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Všechny hodiny měly většinou kvalitní průběh, výuka byla vedena věcně i odborně správně.

Kmenové učebny byly - vzhledem k cílům výuky a činnostem žáků - vhodně vybaveny. Vyučující většinou používali množství různých učebních pomůcek.

Žáci pod jejich vedením převážně efektivně pracovali s kvalitními učebnicemi a pracovními sešity. Dostupná didaktická a výpočetní technika nebyla během sledovaných hodin až na výjimky použita.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku a výukovým cílům. Většinou frontální výuka byla v polovině hodin účelná, pro zpestření zařadily učitelky v několika hodinách skupinové činnosti nebo práci ve dvojicích, při kterých se dobře dařilo rozvíjet smysl žáků pro spolupráci a byla také účelně využita audiovizuální technika. Použité metody byly pestré, náročnost požadavků přiměřená možnostem žáků. V hodinách byly důsledně uplatňovány vnitřní diferenciací a individuální přístup, žákům byly zadávány nestejně náročné úkoly. Učitelky jim poskytovaly průběžnou zpětnou vazbu a podle potřeby jim pomáhaly. Ve většině hodin měli žáci dostatek času na důkladné procvičení učiva i na samostatnou práci. Hodiny splňovaly požadavky na psychohygienu výuky, v závěru dvou hodin však nebyly dodrženy psychohygienické zásady, žáci tak projevovali únavu a byli méně soustředěni.

Na nižším stupni učitelky využívaly pro učební i odpočinkové činnosti relaxačních koberců a koutků. Ani učitelky starších žáků neopomíjely začleňovat méně náročné aktivity během vyučování, přirozenou relaxací byly časté změny pracovních míst a další volně řízený pohyb po třídě. Tempo vlastní výuky bylo přiměřené věku a možnostem dětí.

Úspěšnost motivace se projevila v zájmu žáků o práci, ve všech třídách byla příjemná pracovní atmosféra. Jen ojediněle byl podceněn význam vstupní či průběžné motivace a nebyl dostatečně podpořen zájem o probíranou látku, stereotypní výklad posluchače příliš nemotivoval. V nižších ročnících byly k motivování využívány různé říkanky, písničky, hádanky a obrázky, některé učitelky navazovaly na zkušenosti dětí a uplatňovaly mezipředmětové vztahy. Stimulem pro aktivní zapojování žáků byla i pestrost realizovaných činností. U starších ročníků většinou spočívala motivace v seznámení s plánovaným průběhem hodiny a byla podpořena zařazením některých zajímavých činností (soutěží, netradičních diktátů, doplňovaček, křížovek, projektových činností, složitějších úkolů apod.).

Nejčastějším nedostatkem, zaznamenaným přibližně v polovině zhlédnutých hodin, bylo nedostatečné rozvíjení úrovně komunikativních dovedností žáků. Vyučující buď od žáků nevyžadovali souvislé a přesné vyjadřování nebo kladli otázky, které je k rozvinutějšímu mluvnímému projevu nestimulovali. Ve zbývajících hodinách měli dostatek příležitostí argumentovat a prezentovat svou práci. Respektovali dohodnutá pravidla komunikace ve třídě. Na drobnější projevy nekázně reagovali vyučující přiměřeným způsobem.

Hodnocení bylo vesměs pozitivní. Někteří vyučující oceňovali individuální pokrok. Nedostatkem většiny hodnocení byla jeho obecnost, v jedné hodině hodnocení chybělo. Ojediněle bylo uplatněno i vzájemné hodnocení dětí se zdůvodněním a ve dvou případech i sebehodnocení. Vzhledem k začátku školního roku má prozatímní klasifikace ústního a písemného projevu převážně výchovný a motivační charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce ve zvláštní škole jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice ve zvláštní škole

V průběhu inspekce bylo hospitováno v pěti hodinách celkem u čtyřech vyučujících. Ve druhém, třetím, čtvrtém a sedmém ročníku vyučují učitelé nesplňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, absence požadovaného vzdělání neměla negativní vliv na úroveň výuky. Učitelé byli v převaze na hodiny velmi dobře připraveni po stránce metodické i organizační, bylo pamatováno na přípravu vhodných pomůcek, své schopnosti většinou účinně využívali pro kvalitní řízení vyučovacího procesu.

Časová dotace sledovaného předmětu byla v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Plánovaný rozsah učiva pro jednotlivé ročníky měli vyučující rozpracovaný v časově-tematických plánech s rozdílnou úrovní. Z plánů je však zřejmá kontinuita výuky. Probíraná témata vždy navazovala na učební látku předchozích hodin.

Ve všech třídách převažovala příjemná pracovní atmosféra, založená na vztazích vzájemné důvěry a spolupráce. Vyučující mladší žáky motivovala k činnostem v úvodu hodin i v jejich průběhu, často navazovala na vlastní prožitky dětí a uplatňovala mezipředmětové vztahy. Motivování starších žáků většinou spočívalo v seznámení s plánovaným průběhem hodiny a zařazováním pro ně zajímavých činností. Hodnocení žáků bylo vesměs pozitivní, vyučující oceňovali i jejich individuální pokroky. Jen ojediněle hodnocení průběhu hodiny s adresným hodnocením výkonu jednotlivců chybělo.

Struktura většiny hodin odpovídala věku a výukovým cílům. Použité metody byly v nejzdařilejších hodinách pestré, náročnost požadavků přiměřená možnostem žáků. Byly uplatňovány vnitřní diferenciací a individuální přístup. Vyučující poskytovali žákům v převaze průběžnou zpětnou vazbu a podle potřeby pomáhali. Žáci měli dostatek příležitostí a času k procvičování učiva a k samostatné práci.

Ne všechny hodiny svou skladbou splňovaly požadavky na psychohygienu výuky. Některé třídy jsou prostorově menší a většinou chybí prostor pro odpočinkové činnosti a někteří vyučující nekompensovali tento fakt častějším zařazováním změny pracovních míst. V hodinách někteří vyučující využívali účelně nejen profesionálně vyrobené pomůcky, ale i pomůcky vlastní výroby, které byly určeny především pro samostatnou práci žáků.

Dílním nedostatkem bylo nedostatečné rozvíjení a zvyšování komunikační úrovně žáků. Některí vyučující nepodporovali souvislé a přesné vyjadřování dětí. Ne vždy pedagogové užívali důsledně spisovný jazyk.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou v matematice ve zvláštní škole velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pracovním vyučování ve zvláštní škole

Výuka byla sledována ve čtyřech hodinách ve všech ročnících. Týdenní hodinová dotace odpovídá po úpravách učebnímu plánu předmětu. Bezprostřední příprava na jednotlivé hodiny byla dobrá, stanovené cíle výuky nebyly konkrétně rozpracovány pro jednotlivé ročníky ve skupinách, formy práce byly zvoleny většinou účelně. Dlouhodobé plánování zcela neodpovídalo požadavkům učebních osnov ve smyslu rovnoměrného rozložení složek předmětu.

Výuku zajišťují vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí s výjimkou vyučujících ve druhém, třetím, čtvrtém ročníku a ve skupině chlapců 8. a 9. ročníku. Výuka byla po věcné a odborné stránce správná.

Materiální podpora sledované výuky byla dobrá, všechna pracoviště měla běžnou úroveň, vyučování bylo podporováno názornými pomůckami a základním materiálem, ve většině hodin ukázkou finálního výrobku, předvedením pracovního postupu a jeho zápisem, praktickým využitím výrobku. Škola se organizací výuky snaží vytvářet podmínky pro dodržování psychohygienických zásad, učebny jsou světlé, čisté a estetické. Žáci ani učitelé nepoužívají pracovní oděv, základní bezpečnostní pravidla při práci byla vždy připomenuta.

Zvolené metody a formy práce příliš neodpovídaly realizaci výukových cílů tím, že ve třídách se spojenými ročníky vyučující nerespektovali rozdílnou úroveň dovedností žáků, výběr a množství informací nebylo přiměřené k věkovým podmínkám jednotlivých skupin žáků ve třídách, stejně tak jako struktura hodin. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Úvodní instruktáž byla realizována odborně správně a téměř vždy v souladu

s didaktickými zásadami. Při realizaci výuky nebyly vždy vhodně zohledňovány individuální potřeby, schopnosti a možnosti žáků, jejich aktuální stav, organizace hodin v plné míře neumožňovala všem úspěšné uplatnění. Žáci byli vedeni k vzájemné kooperaci i samostatné práci.

Vyučujícím se dařilo ve velké většině žáky vhodně motivovat. V průběhu vyučování žáci projevovali kladný vztah k pracovním činnostem, aktivně spolupracovali v rámci jednotlivých činností se spolužáky a učiteli. Hodnocení bylo průběžné i závěrečné a bylo vždy taktí a objektivní. V rámci hodnocení byla kladně oceňována především snaha a pokrok.

Pravidla jednání a chování jsou žáky respektována a akceptována. Komunikace mezi žáky a vyučujícími je založena na vzájemné důvěře, většinou systémově byl vytvářen prostor pro diskusi. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla na standardní úrovni. Učitelé svým přístupem k žákům pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, ojedinělé nežádoucí chování žáků bylo ve většině případů uspokojivě řešeno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pracovním vyučování ve zvláštní škole jsou dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ve speciální škole je výkon žáků hodnocen vzhledem k jejich specifickým možnostem. Systém zjišťování výsledků vzdělávání ve škole zaveden není. Výsledky výchovného a speciálně-pedagogického působení na žáky škola zaznamenává pravidelným vyhodnocováním individuálních vzdělávacích programů, s ohledem k dispozicím jednotlivých žáků. Vyhodnocování slouží ke korekci plánovaných záměrů. Mírou úspěšnosti žáků je také jejich umístění ve sportovních soutěžích a reprezentace při kulturních akcích. Vedení školy provádí rozbor zjištěných skutečností. Veškerá zjištění se promítají do dalších cílů, obsahu a metod speciálně-pedagogického výchovně-vzdělávacího působení.

Úroveň sledované výuky v pomocné a zvláštní škole je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 977/02-21 ze dne 4. března 2002 jsou v souladu s údaji, které jsou uvedeny ve Zřizovací listině školy čj. OŠMS/5920/2001 ze dne 6. prosince 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. OŠMS/5920/2001 ze dne 6. prosince 2001, vystavená Středočeským krajem, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, s účinností od 1. října 2001 včetně přílohy vymezení majetku.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 13 977/02-21 ze dne 4. března 2002 s účinností od 6. prosince 2001.
3. Jmenování ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2000 čj.: 1515/2000, vystavené Školským úřadem Praha – východ.

4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy čj. OŠMS/7040/2002/Hy ze dne 25. března 2002 s účinností od 1. října 2001.
5. Záznamy z pedagogických rad.
6. Zápisy z pracovních porad.
7. Katalogové listy žáků zvláštní školy včetně rozhodnutí o zařazení do školy s příslušnou podkladovou dokumentací.
8. Individuální výchovně-vzdělávací plány čtyř žáků PTA (nižší stupeň).
9. Třídní knihy a třídní výkazy pomocných tříd a tříd zvláštní školy - školní rok 2002/2003 a 2003/2004.
10. Katalogové listy žáků pomocných tříd včetně rozhodnutí o zařazení do školy s příslušnou podkladovou dokumentací.
11. Rozvrh hodin podle tříd a učitelů ve školním roce 2003/2004.
12. Žákovské knížky.
13. Žákovské notýsky.
14. Písemnosti žáků.
15. Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením.
16. Časově tematické plány učiva pro předměty český jazyk, matematika, pracovní vyučování ve zvláštní škole.
17. Časově tematické plány učiva třídy PTB.
18. Podkladová inspekční dokumentace zvláštní školy a pomocné školy.
19. Plán kontrolní činnosti ředitelky školy a zástupkyně školního roku 2003/2004.
20. Hospitační záznamy ředitelky školy ve školním roce 2003/2004.
21. Hospitační záznamy zástupkyně ředitelky školy ve školním roce 2003/2004.
22. Plán VP ve školním roce 2003/2004.
23. Hodnocení činnosti VP za školní rok 2002/2003.
24. Minimální preventivní program ve školním roce 2003/2004.
25. Přehled o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy.
26. Plán práce školy ve školním roce 2003/2004.
27. Hospitační záznamy inspektorek.
28. Organizační řád, s platností od 1. září 2002, opatřeno podpisem ředitelky a razítkem školy.
29. Školní řád s platností od 1. září 2003, opatřeno podpisem ředitelky a razítkem školy.
30. Inspekční zpráva čj.: 035 123/98 004028 ze dne 4. května 1998.
31. Inspekční zpráva čj.: 035 299/98-4028 ze dne 17. a 24. listopadu 1998.

ZÁVĚR

Požadavkům odborné a pedagogické způsobilosti vyhovují téměř všichni vyučující speciální školy. Nekvalifikovaní vyučující jsou pro školu přínosem především pro svůj zájem o výuku, porozumění specifickým potřebám dětí, dlouholeté zkušenosti, zaváděním informačních technologií do výuky a v posílení výuky technických předmětů. Všichni členové

pedagogického sboru si pravidelně dále rozšiřují vzdělání. V systému vedení zaměstnanců převládá operativní řízení, ve kterém se daří skloubit zájmy zaměstnanců s potřebami školy. Škola má standardní materiální podmínky a postupně materiální vybavení zkvalitňuje.

Výuka ve škole je vedena na velmi dobré úrovni. Je závislá na zkušenostech, kreativitě a osobnostních kvalitách jednotlivých vyučujících. Celkovou pozitivní atmosféru školy umocňuje vedle vkusného vybavení a výzdoby vstřícný a partnerský přístup učitelů k žákům.

Škola neuskutečňuje mimoškolní zájmovou činnost jako důležitou součást prevence sociálně-patologických jevů.

Spolupráce s rodiči je na standardní úrovni. Úroveň služeb výchovného poradenství je průměrná. Dobrá je spolupráce vyučujících s týmy specialistů orgánů a organizací zabývajících se problematikou péče o žáky se specifickými potřebami.

V období od posledního inspekčního a kontrolního zjištění v roce 1998 si škola udržuje stále velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jarmila Tóthová	J. Tóthová v.r.
Členové týmu	Mgr. Jiřina Veselá	J. Veselá v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Alena Paulová

Marcela Jüstelová

V Kutné Hoře dne 17. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. říjen 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Věra Blažíčková	V. Blažíčková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. 284 01, Kutná Hora, Komenského 6 . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství a zřizovatel	12. 11. 2003	c2 -1127/03 - 5144
Rada školy	není	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.